

Кўргазма заллари бўйлаб Ёшлик—интилиш демак

Ўзбекистон Рассомлар союзининг марказий залида «Ёшлар намоиши этилоди» номли анъанавий кўргазма давом этмоқда. Бу ердан мўйқалам усталарнинг графика, скульптура, амалий санъат каби жанрларда яратган 200 га яқин асарлари ўрин олган. Ёш рассомларнинг ижодий маҳсуллари ўзининг кенг қамровли ва хилма хиллиги билан қувончлидир. Кўна тарих, фаровон замонамиз лавҳалари, совет кишиларнинг бунёдкорлик ишлари, инсон ва табиат манзараси ҳамда замонамиз ички дунёсининг чуқур талқинига бағишланган савияли намуналаридан муҳлислар баҳраманд бўлишмоқда.

Тошкентлик ёш мўйқалам усталари ва наққошлар асарларининг яна бир бош мавзуси — тинчлик учун кураш, жаҳонда инсонларарлик юзларини тантанасини ифодалашдир. Бу мавзуда, айниқса, янгидан янги планкатлар қўйлаб яратилганлиги фикрларимиз далилдир. Платат усталари Д. Юсупов, С. Лепёшкин, В. Рошнингнинг «Тинчлик учун», «Ер кўрасида тинчликни мустақамлаш», «Ер юзюда ва самодда тинчлик учун» деб номланган ишлари ўзининг услуби ва техник ажраси билан бошқалардан ажралиб турибди.

Ёш рассомларимиз асарларида ҳаёт ҳақиқатини ифодалашга, инсон ички дунёсини руҳиятини еритишга, сиёсий муаммоларни бутун мураккаблиги билан ҳис этишга интилиш, айниқса, кучлидир. Муҳлислар кўргазма заллари бўйлаб ёш ижодкорлар асарлари билан бир қаторда таниқли санъаткорлар — Ўзбекистон Ленин комсомол мунофоти лауреатлари — Жавлон Умарбеков, Баҳодир Жалолов, Бахтиёр Назаров, Марат Соҳиқовларнинг ижодлари билан ҳам танишмоқдалар.

Оддий тушқор ёш тош кишига қандай эстетик зақ, бериши мўйқалам? Леонид Нестерев, Е. Ляшенко, А. Хотамов каби усталар қўли текнадан сўнг улар жоилангандек бўлади. Бу моҳир ижодкорларнинг бир қатор ишлари ҳам кўргазмадан жой олган. Бу ерга қўйилган асарлар ёшларимиз унга хос композицияга, бадиий образни тўла талқин қилишда янги усулларга интилаётганлигини яна бир қарра тасдиқлади.

Ёшлик — интилиш, ўрганиш, яратувчанлик, демакдир. Бу кўргазма эса танқиди билан рассомларимиз сафи ёш ва ҳаракатчан талантлар билан боинб бораётганлигини яққол намоён қилиб турибди.

О. АПУХТИН.
Суратларда: ёш рассомларнинг асарларидан намуналар.
М. Исломов фотолари.

Қаҳрамонлар орамызда ЭНГ ОҒИР ЖАНГ

«Степан Петрович! Сизин эртага Бекобод райониди Держинский номли колхозда ўтказилган учрашувга таклиф этилави.
Ҳурмат билан қадрдонларингиз».

У таклифномани қайта ўқир экан кўзларида ёш қалқиди. «Радмат, ҳаққини қилдинг!» — деди оҳиста шивирлаб, — Унутмаганларингиз учун, эсга олганларингиз учун раҳмат. Шу бугунқо кишлоқда бўламан».

Степан Петрович шундай қарорга келдики, шошилинч йўлга отланди. Асфальт йўлдан бир текисда олиб бораётган автобус ойнасидан амалда бўлиб яшиб ётган далага сўқилган бокснинг, кишлоқнинг жуда соғинганини яна бир қарра дилдан ҳис этиди.

У йўл-йўлакай эртага бўладиган учрашувда нималар ҳақида сўзлаб беришини ўйлаб бошлади. Ҳаёлида энг аввало 1943 йилнинг изгиринли октябры ойида Днепр соҳилларида бўлган жанг жоиланди.

...9 нафар жангчи тушган қайиқ гир-шароа ой ёдусида кумушдек ялтйратган суя бағрини оҳиста тилиб боради. Қайиқ дарёнинг ўртасига етганда тўсатдан янграган ўқ садоси сукутатни бўзиб юборди. Шу лаҳзада телефон сими ўралган галтакни ушлаб олган оддий солдат Голован кўсини чағалалатган суяга қулади.

— Эҳ, лаватни, сезиб қолди.
Степан сўзини тугатар-туғатмас ён томонда портаган нағридадан пайдо бўлган кучли тўқини қайиқни тўқариб юборди. Жангчилар ўзларини ўнглаб олишганда қайиққа ўрнатилган тўп чуқиб кетган, сал нарида яралган пулемётчи суя билан олишарди. Степан дарҳол унга ёрдамга шошилди. Елкасиданги юкинни ечиб юбордида, қўлтигидан тутди. Энди нима қилиш керак! Суя бағрини кесиб юборгудек со-вўқ, душман турган қирғоққа ча эса 200 метрча бор.

Степаннинг нигоҳи илмате-шик бўлиб кетган қайиққа тушдики, нажот топилиганидан севиниб қолди.

чалқанча йиқилди. Дақиқа ўтмай кучли порташ овози ҳаммаёқни босиб кетди.

— Бўлинка, ортидан олға! — Степан ҳайқириб ўриндан турдида, яқинлашиб келётган танкка юзмаюз чиқди. Унга граната улоқтириб, ўзини снаряддан ҳосил бўлган чуқурга олди. Танк портибди, ўзи эса кеттиқ яраланди.

Батаволи қирғоқни ишғол қилганда Степан хавфсиз жойга олиб келинган эди. Шу атрорда душманининг тутаб ёнаётган беш танки ва 36 нафар солдатнинг мурдаси ётарди...

Днепрни кечиб ўтишда кўрсатган жасорати учун 65 армиянинг Қизил байроқли Севск номили 69-ўқини дивизиясининг 99-аглоида саёрлар батальони бўлимиаси командирини С. П. Ильинга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берибди.

— Степан Петрович, сиз учун энг оғир жанг қачон бўлган? — сўрадик ундан сўхбат пайтида.

— Энг оғир жанг дейсизми? — У бошини кутариб, барас-та қоматини тиклади. — Асли-даку, жангининг энглиги бўлмайди, — деди ўйчан оҳангда.

— Ҳаммаси ҳам бир-биридан оғир, бир-биридан даҳшатли бўлади. Лекин бошининг устидан дам-одам азияллаб ўқ учиб турган пайтда қўқувга ҳам, ўлимга ҳам қўйиниб кетар экансан. Ҳозир эса ўша қирғин-барот кунларни эсласам, ҳайратга тушаман. Чунки инсоният ўз тарихида ҳеч қачон бундай оғир жангни кўрмаган.

ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!
1 августдан 1986 йил газета ва журналлари учун обуна бошланганлигидан хабардорсиз, албатта. Янги йилнинг дастлабки куниданоқ қомадонлигига «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетаси бориб туришини итасангиз шу кунларда унга обуна бўлишни унутманг. Бунинг учун «Союзпечать» агентликларида ёки иш жойингиздаги, ўқув юрти ва турар-жойингиздаги жамоатчи матбуот тарғатувчиларга мурожаат қилсангиз бас. Ўлар сизни келасан йил матбуоти учун обуна қилиб қўйишди, 1 ноябрдан обуна бўлганларга эса газета 1986 йил февралидан бошлаб етказиб берилади.

БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ

ҲАҚИҚАТИ
БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ
ҲАҚИҚАТИ
БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ

БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ
ҲАҚИҚАТИ
БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ

БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ
ҲАҚИҚАТИ
БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ

БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ
ҲАҚИҚАТИ
БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ

БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ
ҲАҚИҚАТИ
БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ

БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ
ҲАҚИҚАТИ
БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ

БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ
ҲАҚИҚАТИ
БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ УЙИ